

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Педагогічний інститут

Кафедра педагогіки і психології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ 2015 року
О.Б.Жильцов

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

2.1.1. ПП ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Спеціальність 7.01010101 Дошкільна освіта
Педагогічний інститут

Київ - 2015

Порівняльна педагогіка.: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 7.01010101 "Дошкільна освіта"] / Н.М.Голота. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015 р. – 15 с.

Розробники:

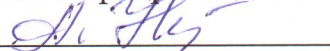
ГОЛОТА Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

КАРНАУХОВА Антоніна Валеріївна, викладач кафедри педагогіки і психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від 2. 09. 2015 року

Завідувач кафедри педагогіки та психології

Іванюк Г.І.

Заступник директора Педагогічного інституту з науково-методичної та навчальної роботи

Машовець М.А.

Навчально-методична карта дисципліни «Порівняльна педагогіка»

Разом: 108 год., із них 12 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, 44 год. – самостійна робота, 36 год. – підготовка до екзамену

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II				
Назва модуля	Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних знань				Сучасні системи дошкільної освіти в Україні та за кордоном: особливості становлення та тенденції розвитку				
Кількість балів за модуль	64 бали				93 бали				
Теми лекцій 12 год. (6 балів)	Предмет, завдання, функції і методи порівняльної педагогіки (0,5 балів).	Становлення та основні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки (0,5 балів).	Провідні чинники, тенденції та стратегії розвитку освіти у сучасному світі (1 бал)	Становлення, моделі сучасної дошкільної освіти (1 балів)	Порівняльна характеристика розвитку систем дошкільної освіти у різних країнах світу (2 бали)	Типи дошкільних закладів в Україні, та за кордоном, особливості їх функціонування (1 бал)	Актуальні проблеми зарубіжної педагогіки (1 бал)		
Теми семінарських занять (66 балів)	Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних наук (11 балів)	Моделі університетської освіти. Співдружність універс. На європейському і світовому рівні. (1 балів)	Моделі дошкільної освіти (1 балів)	Концепції і моделі сучасної дошкільної освіти (11 балів)	Порівняльна характеристика розвитку систем дошкільної освіти у різних країнах світу (22 балів)	Становлення і розвиток професійної підготовки фахівців у різних країнах світу (1 балів)			
Самостійна робота (35 балів)	15 балів			20 балів					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (25 балів)					
Підсумковий контроль	Екзамен 40 балів								
K=157:60 = 2,6									

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – <i>3 кредити</i>	Галузь знань <i>0101 "Педагогічна освіта"</i>	Нормативна (за вибором)	
	<i>7.01010101</i> <i>Дошкільна освіта</i>		
Модулів –2	Спеціальність (професійне спрямування): Організатор дошкільної освіти. Вихователь дітей дошкільного віку.	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 108		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>"магістр"</i>	Лекції	
		12 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		44 год.	96
		МКР – 4 год.	
Підготовка до екзамену: 36 год.			
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розширення наукового і загальнокультурного світогляду студентів, здатних забезпечувати інтеграцію національної системи освіти у світовий європейський простір.

Цілі курсу:

- зростання професійної ерудиції та компетентності майбутнього фахівця дошкільної освіти;
- збагачення педагогічних поглядів студентів;
- формування активної творчої особистості, здатної на основі співставлення закономірностей і тенденцій розвитку національної системи освіти із зарубіжними аналогами спрямовувати і коректувати її розвиток за допомогою рекомендацій, що розробляються для органів управління системи освіти.

Завдання курсу:

1. Систематичний аналіз джерельної бази освітніх систем різних країн світу з метою виявлення глобальних закономірностей і тенденцій розвитку освіти та врахування їх специфіки у вітчизняній педагогіці.
2. Формувати здатність до глибокого осмислення актуальних вітчизняних і міжнародних педагогічних проблем.
3. Ознайомити студентів з досягненнями світової педагогічної науки і передового педагогічного досвіду в галузі дошкільної освіти.
4. Виявити суперечності і тенденції сучасного та перспективного розвитку вітчизняної дошкільної освіти на основі аналізу досягнень і недоліків у зарубіжному педагогічному досвіді.
5. Зіставити педагогічні ідеї та практику дошкільного виховання та формування ній основі теоретичних підходів універсального, прогностичного характеру.

Курс «Порівняльна педагогіка» спрямований на формування у студентів таких професійних *компетентностей*:

а) ключових, необхідних для виконання будь-якої професійної діяльності (інформаційно- комунікативні, соціально-трудова, мовні, культурні, здатність учитися);

б) базових, що відображають специфічний характер педагогічної діяльності (організаційний, дидактичний компоненти, здатність до педагогічного мислення, когнітивно-креативний, психологічний, оцінювальний, консультативний компоненти і здатність до розвитку впродовж усього життя);

в) методичної компетентності - здатності самостійно конструювати навчальний процес у ДНЗ, вільно використовуючи в практичній діяльності теоретичні основи вітчизняної та зарубіжної педагогіки, знаходження обґрунтованого рішення будь-якого педагогічного та дидактичного завдання, орієнтація на розвиток дітей і саморозвиток та, зокрема, формування таких компетенцій:

- діагностичної;
- прогностичної;
- організаторської;

- комунікативної;
- дослідницької;
- виховної.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- ◆ стан, тенденції та закономірності розвитку світового (зарубіжного і вітчизняного) педагогічного досвіду;
- ◆ стан, основні тенденції та закономірності розвитку дошкільної освіти в різних країнах, геополітичних регіонах і в глобальному масштабі;
- ◆ позитивні і негативні аспекти міжнародного педагогічного досвіду в галузі дошкільної освіти;
- ◆ форми і способи взаємозбагачення національних педагогічних культур;
- ◆ вирішення актуальних проблем вітчизняної дошкільної педагогіки і зарубіжної педагогіки дитинства.

На основі цих знань у студентів повинні бути сформовані **уміння**:

- ❖ аналізувати (у порівняльному плані) стан, закономірності і тенденції розвитку освіти і виховання у різних країнах світу;
- ❖ розкривати співвідношення загальних тенденцій і національної (регіональної) специфіки;
- ❖ виявляти позитивні і негативні аспекти міжнародного педагогічного досвіду в галузі дошкільної освіти;
- ❖ прогнозувати напрямки розвитку вітчизняної дошкільної освіти в майбутньому.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних знань

Тема 1. Предмет, завдання, функції і методи порівняльної педагогіки. Становлення та основні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки.

Порівняльна педагогіка як наука і як навчальна дисципліна. Різноманітність підходів до визначення предмета і завдань порівняльної педагогіки. Предмет і завдання порівняльної педагогіки за Б.Ф.Вульфсоном і Х.В.Даелом. Функції порівняльної педагогіки: інформаційно-аналітична, акумулююча, корекційна, координуюча, прогностична, вибірково-адаптивна. Методи порівняльно-педагогічних досліджень: описовий (вивчення, аналіз, опис офіційних документів, науково-педагогічних джерел), статистичний (збір, аналіз, інтерпретація статистичних відомостей і даних), соціологічний, власне порівняльний, історичний (історико-педагогічний – метод великих інноваційних циклів, хвильовий); конструктивно-генетичний метод; спостереження (звичайне та включене, інтенсивне та екстенсивне); бесіди, інтерв'ю; аналітичні методи.

Причини виникнення порівняльної педагогіки як науки. Різноманітність підходів до визначення етапів розвитку порівняльної педагогіки. Етапи розвитку порівняльно-педагогічних досліджень.

Основні поняття теми: порівняльна педагогіка, компаративна педагогіка, компаративістика, освітні системи, світовий освітній простір, зарубіжний педагогічний досвід, функції порівняльної педагогіки, методи порівняльно-педагогічних досліджень; періодизація розвитку порівняльної педагогіки, освітні системи, основні тенденції і закономірності розвитку освіти.

Рекомендована література

Основна: 1, 4

Додаткова: 6

Тема 2. Провідні чинники, тенденції та стратегії розвитку освіти у сучасному світі.

Освітній простір як феномен (В.Краєвський, Б.Коротяєв, В.Курило та інші). Поліструктурність світового освітнього простору: просторова (територіальна) і організаційна структури. Соціально-економічні фактори розвитку освіти у сучасному світі. Основні пріоритети і тенденції розвитку світової системи освіти. Загальна характеристика суперечностей і перспектив розвитку освітніх систем у сучасному світі. Сучасний стан і перспективи розвитку освіти в провідних країнах світу і в Україні. Глобалізація в освіті, її позитивні і негативні впливи. Міжнародні та всесвітні організації: ЮНЕСКО (Міжнародне бюро освіти; Міжнародний інститут планування освіти; Інститут освіти ЮНЕСКО); Рада Європи та інші. Міжнародні проекти та програми, які передбачають участь різноманітних освітніх систем: ЕРАЗМУС, ЛІНГВА, ЕСПРІТ, ІРІС та інші. Типи регіонів за ознакою взаємного зближення і взаємодії освітніх систем (за А.П.Ліферовим).

Основні поняття теми: світовий освітній простір; тенденції, пріоритети, перспективи розвитку освіти, глобалізація, стандартизація, структурне реформування.

Рекомендована література

Основна: 1, 4

Додаткова: 6

Тема 3. Сучасні моделі освітніх систем. Сучасні моделі вищої освіти.

Моделі освіти (розвиваючого навчання, традиційна, раціоналістична, феноменологічна, не інституційна).

Сучасні освітні моделі:

американська модель: школа (ясельна, початкова, середня, старша) – коледж – університет (бакалаврат, магістратура, докторантура);

французька модель: школа (материнська, початкова, коледж, ліцей) – професійний (технологічний) інституту – університет (ліценціат, магістратура, докторантура) – великі школи;

англійська модель: школа (ясельна, початкова, об'єднана, граматична, сучасна) – коледж – університет (бакалаврат, магістратура, докторантура);

російська модель: школа (повна середня школа, гімназія, ліцей, коледж) – інституту, консерваторія, академія, університет – аспірантура – докторантура.

Сучасні моделі вищої освіти: британська (вільне навчання особистості), шотландська (цінності корисного знання); німецька (цінність інтелектуального дослідження); американська, або чиказька (цінність вільного розвитку індивідуальних здібностей вільної особистості); японська (максимальна реалізація творчого потенціалу особистості).

Основні поняття теми: моделі освітніх систем; американська освітня модель; французька освітня модель; англійська освітня модель; російська модель. Сучасні моделі вищої освіти: британська, шотландська, німецька, американська (чиказька), японська.

Рекомендована література

Основна: 1, 4

Додаткова: 6

Змістовий модуль II. Сучасні системи дошкільної освіти в Україні та за кордоном: особливості становлення та тенденції розвитку

Тема 4. Становлення, розвиток, освітні цілі, концепції та моделі систем дошкільного виховання у різних країнах світу.

Зародження і становлення громадської системи дошкільної освіти за кордоном. Трансформація цілей, завдань, змісту і методів зарубіжної і вітчизняної дошкільної освіти. Зарубіжні концепції ХХ століття та їх вплив на розвиток сучасних систем дошкільної освіти в зарубіжних країнах і в Україні. Перша спроба співвіднесення зарубіжного досвіду з теорією і практикою дошкільного виховання (С.Т.Шацький). Сучасна філософія дитиноцентризму. Сучасні концепції зарубіжної дошкільної освіти: «соціального реконструктивізму», «громадської освіти», «освіти для виживання», «виховання характеру», «полікультурної освіти дітей», «виховного середовища», «інтегрованого розвитку компетентності» та «гуманістичної освіти». Централізація та децентралізація управління дошкільною освітою в різних країнах світу. Нормативні та державні документи в галузі дошкільної освіти. Провідні принципи освітньої політики дошкільної освіти різних країн світу. Три основні моделі дошкільного виховання: латиноєвропейська (Франція, Бельгія, Швейцарія, Італія); скандинавська

(Фінляндія, Швеція); англосаксонська (Великобританія, США, Канада). Науково-методичне забезпечення дошкільної освіти в Україні та за кордоном.

Основні поняття теми: системи дошкільної освіти, зарубіжні концепції дошкільної освіти, дитиноцентризм, концепції, моделі систем дошкільного виховання.

Рекомендована література

Основна: 2, 3, 4

Додаткова: 5,7

Тема 5. Типи дошкільних закладів в Україні та за кордоном, особливості їх функціонування.

Різниця підходів до взаємодії між суб'єктами педагогічного процесу. Вибір підходів до організації освітнього процесу. Джерела фінансування дошкільної освіти за кордоном: залучення альтернативних до державного бюджету джерел. Розробка механізмів щодо регулювання регіональної політики у напрямі стимулювання діяльності підприємств з надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти у різних країнах світу. Формування стратегії розвитку дошкільних закладів з метою забезпечення його ефективної співпраці з соціальними інституціями: місцевими органами самоврядування, регіональними органами виконавчої влади, освітніми центрами, громадськими організаціями та сім'ями вихованців. Різноманітність та варіативність дошкільних закладів у різних країнах світу, особливості їх функціонування. Організаційні форми освітньої діяльності зарубіжних дошкільних закладів. Особливості освітньої діяльності поза межами дошкільних установ в різних країнах світу.

Вимоги до професійної компетентності фахівців з дошкільної освіти за кордоном і в Україні. Стандарти педагогічної освіти.

Основні поняття теми: освітній процес, типи дошкільних закладів, освітня діяльність, принципи організації навчального процесу.

Рекомендована література

Основна: 2, 3, 4

Додаткова: 5,7

Тема 6. Актуальні проблеми зарубіжної педагогіки дитинства.

Піднесення та утвердження статусу дитинства як особливо значущого, неповторного періоду життя людини – визначальна тенденція на сучасному етапі розвитку міжнародного освітнього простору. Нове бачення ролі дошкільної освіти в системі безперервної освітньої парадигми, зміна підходів до організації педагогічного процесу в дошкільних закладах на основі особистісно орієнтованої

освіти. Регулювання розвитку дошкільної освіти на загальнодержавному рівні. Співпраця дошкільних закладів з батьками та іншими соціальними інститутами. Виховання дітей в дусі миру. Екологічні програми для дошкільних установ. Свобода і самостійність у вихованні. Набуття дітьми «досвіду щастя» - як одне з провідних завдань зарубіжної педагогіки дитинства. Підготовка дитини до школи в окремих країнах та в Україні.

Основні поняття теми: освітня парадигма, проблеми зарубіжної педагогіки дитинства та вітчизняної дошкільної педагогіки.

Рекомендована література

Основна: 2, 3, 4

Додаткова: 5,7

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма					заочна форма					
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	с	мкр	с.р.		л	с	мкр	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Модуль											
Змістовий модуль 1. Порівняльна педагогіка як наука, її місце в системі сучасних педагогічних знань											
Тема 1. Предмет, завдання, функції і методи порівняльної педагогіки. Становлення та основні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки.	6	1	1		4	7	1				6
Тема 2. Провідні чинники, тенденції та стратегії розвитку освіти у сучасному світі.	4	1	1		2	11	1				10
Тема 3. Сучасні моделі освітніх систем. Сучасні моделі вищої освіти.	10	2	2		6	24	2	2			20
Модульний контроль				2							
Разом за змістовим модулем 1	22	4	4	2	12	42	4	2			36

Змістовий модуль 2. Сучасні системи дошкільної освіти в Україні та за кордоном: особливості становлення та тенденції розвитку										
Тема 4. Становлення, розвиток, освітні цілі, концепції та моделі систем дошкільного виховання у різних країнах світу.	18	4	2		12	24	2	2		20
Тема 5. Типи дошкільних закладів в Україні та за кордоном, особливості їх функціонування.	20	2	6		12	22	2			20
Тема 6. Актуальні проблеми зарубіжної педагогіки дитинства.	10	2			8	20				20
Модульний контроль				2						
Разом за змістовим модулем 2	50	8	8	2	32	66	4	2		60
Усього годин	72	12	12	4	44	108	8	4		96
Семестровий контроль	36									
Усього годин	108	12	12	4	44	108	8	4		96

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Порівняльна педагогіка в системі сучасних педагогічних наук.	2
2.	Моделі університетської освіти. Співдружність університетів на європейському та світовому рівні.	2
3.	Концепції і моделі сучасної дошкільної освіти.	2
4.	Порівняльна характеристика розвитку систем дошкільної освіти у різних країнах світу.	4
5.	Становлення і розвиток професійної педагогічної підготовки фахівців з дошкільної освіти у різних країнах світу.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кільк іс. годин	Кільк іс. балів
1	Предмет, завдання, функції і методи порівняльної педагогіки. Становлення та основні етапи розвитку порівняльної педагогіки як науки. 1.Скласти тлумачний словник термінології порівняльної педагогіки.	4	5

2	Провідні чинники, тенденції та стратегії розвитку освіти у сучасному світі 1. Порівняйте різні підходи до визначення предмету і завдань порівняльної педагогіки. Результати оформити у таблицю.	2	5
3	Сучасні моделі освітніх систем. Сучасні моделі вищої освіти. Складіть порівняльну характеристику моделей вищої освіти у різних країнах. Результати оформіть у таблицю.	6	5
4	Становлення, розвиток, освітні цілі, концепції та моделі систем дошкільного виховання у різних країнах світу. 1. Порівняйте різні концепції дошкільної освіти. Результати оформіть у таблицю	12	5
5	Типи дошкільних закладів в Україні та за кордоном, особливості їх функціонування. 1. Вивчити особливості побудови програм для дошкільного виховання «Малютко», «Дитина», «Я у світі» та білоруської програми «Пралеска» (або іншої – на вибір). Результати оформити у таблицю. 2. Вивчити і порівняти особливості підготовки педагогів для дошкільної освіти у Франції, Німеччині, США та в Україні.	12	10
6	Актуальні проблеми зарубіжної педагогіки дитинства. Підготувати анотацію на статтю в одному з журналів, присвячених зарубіжному досвіду виховання дітей дошкільного віку або підготовки педагогів для дошкільної освіти (на вибір)	8	5
	Разом	44 год.	35 бал.

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (POWER POINT – презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, психодіагностика, ділові ігри, тренінги.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові,

дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. *Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:* навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8.Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- *Методи письмового контролю:* модульне письмове тестування, підсумкова письмове тестування, звіт, реферат.
- *Комп'ютерного контролю:* тестове опитування.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Макс. балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2				
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	6	100
	1	1	1	1	1	1		
Семінарські заняття	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	66	
Самостійна робота	5	5	5	5	10	5	35	
МКР	25			25			50	
Всього	K=157:60 = 2.6							

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
69-74	D		
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного	не зараховано з можливістю повторного

		складання	складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчально-методичні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю);
- завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка».

12. Рекомендована література:

Основна

1. Галус О.М. Порівняльна педагогіка: навч. посібник. / О.М. Галус, Л.М. Шапошнікова. – К.: Вища школа, 2006. – 215 с. (бібліотека Інституту).
2. Парамонова Л.А. Дошкольное и начальное образование за рубежом: история и современность / Л.А.Парамонова, Е.Ю.Протасова.- М.: Просвещение, 2001. (бібліотека Інституту).
3. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів] / Т.І.Поніманська. – К.: «Академвидав», 2004. – 456 с. (бібліотека Інституту).
4. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка: навч. посібник. / А.А.Сбруєва – 2 – е вид. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. – 320 с. (бібліотека Інституту).

Додаткова

5. Мельник Н.І. Дошкільна освіта сполучених штатів: історія і сучасність: монографія / Н.І.Мельник. – Умань: Видавець «Сочінський», 2012. – 330 с. (бібліотека Інституту).
6. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному освітньому просторі: монографія / Н.М. Авшенюк, В.О. Кудін, О.І. Огієнко та ін. – К.: Педагогічна думка, 2011. – 232 с. (бібліотека Інституту).
7. Пантюк Т.І. Зарубіжні теорії та концепції дошкільного виховання: навч.-метод. посіб. / Т.І.Пантюк, З.І.Хало. – Дрогобич: Ред. – видавн. Відділ

ДДПУ імені Івана Франка, 2008. – 75 с. (бібліотека кафедри педагогіки і психології).

Науково-педагогічні розвідки у фахових виданнях, наукових журналах та матеріалах конференцій.